

DCL-1601100101020401 Seat No. _____

B. A. (Sem. II) (CBCS) (WEF-2016) Examination

July - 2022

Sanskrit : Paper-4 (Core)

(Hitopdesh-Mitralabh)

(Common Paper for 2015 & 2016)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

सूचना / Instructions :

- (१) नीचेना दरेक प्रश्नोना उत्तर लखो.
- (1) Write all questions from followings.
- (२) अधा प्रश्नो समान गुण धरावे छे.
- (2) All question carrying equal marks.

- १ (अ) नीचेनामांथी कोईपक्षे बे गद्यखंडोनुं भाषान्तर करो : ८
- 1 (A) Translate any two following Paragraphs : 8
- (१) अस्ति कान्यकुब्जविषये वीरसेनो नाम राजा । तेन वीरपुरनाम्नि नगरे तुङ्गबलो नाम राजपुत्रो भोगपतिः कृतः । स च महाधनस्तरुण एकदा स्वनगरे भ्राम्यन्नतिप्रोढयौवनां लावण्यवतीं नाम वणिकपूत्रवधूमालो कयामास । ततः स्वहर्म्यं गत्वा स्मराकुलमतिस्तस्याः कृते दुर्तीं प्रेषितवान् ।
- (२) अस्ति गोदावरीतीरे विशालः शाल्मलीतरुः । तत्र नानादिग्देशादागत्य रात्रौ पक्षिणौ निवसन्ति । अथ कदाचिदवसन्नायां रात्रावस्ताचल चूडावलम्बिनी भगवति कुमुदिनीनायक चन्द्रमसि लघुपतनकनामा वायसः प्रवृद्धः कृतान्तमिव द्वितीयमायान्तं व्याधमपश्यत् तमवलोक्याचिन्तयत् – अद्य प्रातरेवानिष्टदर्शनं जातम् । न जाने किमनभिमतं दर्शयिष्यति । इत्युक्त्वा तदनुसरण क्रमेण व्याकुलश्चलितः ।
- (३) गृध्रोऽवदत् – मार्जारो हि मांसरुचिः । पक्षिशावकाश्चात्र निवसन्ति । तेनाहमेवं ब्रवीमि । तष्टृत्वा मार्जारो भूमिं स्पृष्ट्वा कर्णो स्मृशति । ब्रूते च – मया धर्मशास्त्रं श्रुत्वा वीतरागेणेदं दुष्करं व्रतं चान्दायणमध्यवसितम् । परस्पर विवदमानानामपि धर्मशास्त्राणाम् ‘अहिंसा परमो धर्मः’ इत्यत्रैकमत्वम् । यतः सर्वहिंसानिवृत्ता ये नराः सर्वसहाश्च ये । सर्वस्याश्रयभूताश्च ते नराः स्वर्गगामिनः ॥

(બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે સંદર્ભ સમજાવો :	૬
(B) Explain with reference to context any two of the following :	6
(૧) સર્વશૂન્યા દરિદ્રતા ।	
(૨) જ્ઞાનં ભારઃ ક્રિયાં વિના ।	
(૩) ષડેતે દુઃખભાગિનઃ ।	
(૪) અહો નિર્ધનતા સર્વાપદામાસ્પદમ્ ।	
૨ સાહિત્યકૃતિ તરીકે 'હિતોપદેશ'નું મૂલ્યાંકન કરો.	૧૪
2 Evaluate the 'Hitopadesh' as a work of literary art.	14
અથવા / OR	
૨ કથાસાહિત્ય 'ભારતીય સાહિત્યનો વૈભવ છે' - ચર્ચો.	૧૪
2 Discuss the Katha sahitya is a remarkable Majesty of Indian Literature.	14
૩ પ્રાચીન ભારતીય સાહિત્યમાં પ્રાણીકથાની ઉપાદેયતા જણાવો.	૧૪
3 Necessity of Fables in an ancient Indian literature.	14
અથવા / OR	
૩ તુંગબલ અને લાવણ્યવતીની કથાનો બોધ નિરૂપો.	૧૪
3 The concept of the story of તુંગબલ લાવણ્યવત્યો:	14
૪ 'મિત્રલાભ'ની કથાઓ આદર્શ મિત્રનું ચિત્ર રજૂ કરે છે' - આ વિધાનનું સમર્થન કરો.	૧૪
4 Justify the statement stories of Mitralabh present Ideal picture of Friendship.	14
અથવા / OR	
૪ કર્પૂરતિલક હાથીની કથાનો બોધ નિરૂપો.	૧૪
4 The concept of the story of કર્પૂરતિલકહસ્તિ:	14
૫ નીચે આપેલી ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈ પણ બે)	૧૪
5 Write brief notes on followings subjects : (any two)	14
(૧) ગૃધ્રમાર્જાર કથા ।	
(૨) સુપુત્રઃ અને કુપુત્રઃ	
(૨) સુપુત્રઃ and કુપુત્રઃ	
(૩) વિદ્યાપ્રશંસા ।	
(૪) વ્યાઘ્રપથિકયોઃ કથા ।	